

od roku, od chwili przybycia do wioski tej księdza Józefa Leśniaka, Bernardyna, zaczyna się budzić wioska do życia. Jego to staraniem założono kasę Raiffeisena, Kółko rolnicze, a w ostatnich czasach

daleko szybciej odbyć podróż samochodem. Dla ustalenia, jak szybko można przebyć przestrzeń, dzielącą dwa największe miasta polskie: Warszawę i Łódź, członkowie warszawskiego Klubu automo-

klasztorami, które przez długie lata były głównym siedliskiem greckich nauk i sztuk. Oprócz tego znajduje się tutaj około trzystu pustelni.

Wszystkie klasztory z kilku tysiącami mnichów i pustelników wszelkich narodowości, rządzone przez dożywotnich lub czasowych przełożonych, tworzą pewien rodzaj mniszej republiki, która do ostatnich czasów zostawała pod opieką Turcyi.

Ustawy pojedynczych klasztorów nie są jednokowe, zasadą ich wszystkich jest jednak reguła św. Bazylego. Wszystkie klasztory wybierają corocznie swych reprezentantów w miasteczku Karaisie, ci czterech archontów oraz stałego sekretarza, który *de facto* jest tutaj najważniejszą osobą.

Kobiety są wyłączone z półwyspu.

Rzecz prosta, że w tego rodzaju środowisku, złożonym z różnych napływowych żywiołów, powstały od czasu do czasu niesnaski, nieraz też sąsiedzi dawali się we znaki bogatym mnichom. Stwierdzić należy, że Turcy zawsze bardzo względnie zachowywali się wobec tej rzeczypospolitej i zadowalali się rocznym haraczem, wynoszącym sto dwieście tysięcy piasstrów.

W ostatnich czasach, po pogromie Turcyi przez członków Unii bałkańskiej, uwaga Europy zwróciła się znowu w stronę góry Athos, którą postanowiono uznać za niezależną rzeczpospolitą.

I bylibyśmy może nic więcej o tym zakątku nie słyszeli, gdyby nie wojna domowa, jaka wybuchła niedawno pomiędzy mnichami klasztorów Pantalejmonowskiego i Andrejewskiego z powodu dogmatów, głoszonych przez dwu tamtejszych jermionachów, Hilaryona i Andrzeja Bułatowiczów.

Poczęli oni nauczać, że Syn Boży wcielił się w swoje Imię Jezus, które samo jest Bogiem, równym Bogu Ojcu.

Mniisi podzielili się na dwa obozy, za i przeciw nowej nauce.

Niezależnie od tego Bułatowicz przybył do Rosyi i tu począł szerzyć swoje zasady. Pod jego wpływem powstał „Związek Michała Archaniola wyznawców Imienia Bożego“, na czele którego stanął były misjonarz, ihumen Arseniusz.

Patryarcha konstantynopolitański uznał naukę za heretycką, zażądał też opinii co do niej od synodu petersburskiego.

Opinia wypadła po myśli patryarchy, synod polecił nadto biskupowi wologodzkiemu, Nikonowi, i profesorowi akademii duchownej w Petersburgu, Troickiemu, udać się na górę Athos dla zbadania na miejscu sprawy i ewentualnego jej załagodzenia.

Ponieważ nie udało się doprowadzić tego do skutku, a walka obu wrogich sobie obozów przybrała zbyt ostre formy, musiano uciec się do ostatecznego środka. Do klasztoru wkroczyli marynarze rosyjscy, a gdy i to nie pomogło, opornych mnichów, zwolenników braci Bułatowiczów, w liczbie 616 przewieziono do Odessy.



Praca narodowa na kresach: Rada gminna w Nowosiółce nad Zbruczem.

drużynę bartoszwą, zeszłego zaś miesiąca obchodzono niezwykłą uroczystość, bo poświęcono kamień węgielny pod kościółek w Zalesiu, w parafii miejscowej, która dzięki gorliwej pracy O. Józefa Leśniaka zmieniła się nie do poznania.

W dzisiejszym numerze zamieszczamy kilka ilustracji z tej budzącej się do życia narodowego polskiej wioski na wschodnich kresach, mianowicie

bilistów, pp. Edward Berson i red. Dekler, zorganizowali podróż samochodową na przestrzeni Warszawa-Łódź-Warszawa.

Automobiliści wyjechali z Warszawy na dwuosobowym samochodzie o godz. 4 m. 23, a przybyli do Łodzi o godz. 7 m. 22. Z Łodzi w powrotną drogę samochód ruszył o godz. 7 m. 37 i przybył do Warszawy o godz. 9 m. 39, czyli całą przestrzeń z Warszawy do Łodzi i z powrotem przebył w 5 g. 16 m. W ten sposób podróż na samochodzie trwała prawie o godzinę krócej, niż pociągami pospiesznymi.

## Rewolucja na górze Athos.

Na półwyspie chalsydejskim, wrzynającym się daleko w morze Egejskie, wznosi się potężna góra Athos z najwyższym szczytem, nazwanym Górą Świętą (Hagion Oros). W starożytności kraj lesisty posiadał kilka miast, w średnich wiekach pokrył się

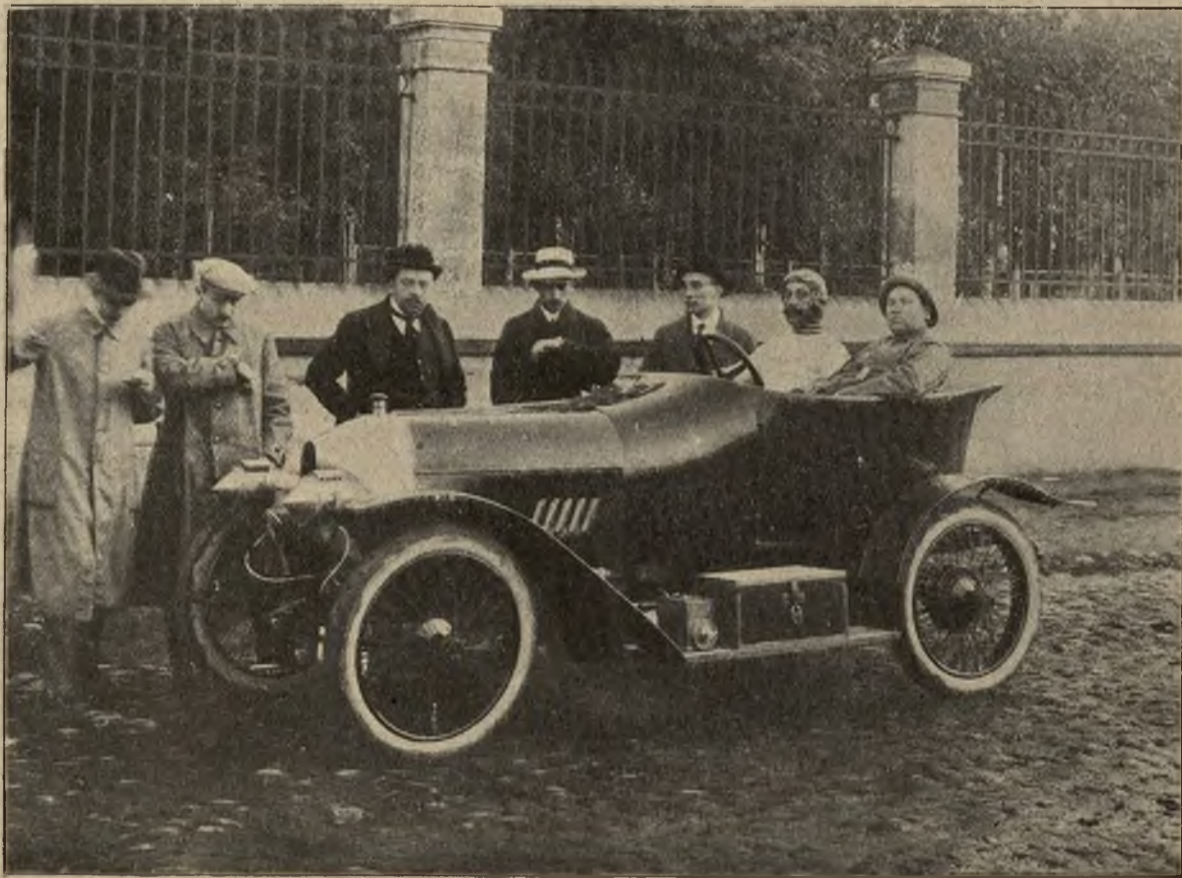


Rewolucja na górze Athos: Zakonnicy zbuntowanego klasztoru św. Pantalejmona.

rozpoczętą budowę kaplicy w Zalesiu, kościółek i plebanie, oraz nowo obraną radę gminną w Nowosiółce.

## Warszawa-Łódź-Warszawa.

W obecnych czasach postępu szybko przemija sława zdobyczy technicznych. Koleje należą już do „przestarzałych“ środków komunikacji. Nie mówiąc o aeroplanach, komunikacja kolejowa została już dawno pobita na punkcie szybkości przez automobile. Kto nie chce wlec się „żółwimi“ pociągami, może



Warszawa-Łódź-Warszawa: Członkowie klubu automobilistów, pp. Edward Berson i Zygmunt Dekler, przed wyruszeniem w rekordową podróż. (Fot. Maryan Fuks, Warszawa).